

Éjjel a főkapitányságon.

Budapest, szept. 24.

A főváros körengetegének sikátorai között már jóideje elült a zaj, a nagy emberkaszárnnyákban mindenki nyugalomra tért s a néptelen utcán, ha akad késő éji vándor, csak mulatóhelyről hazafelé tartó cimbora lehet. A kit a késő éjszaka azonkívül még az utcán felejt, inkább a hivatása köti oda. Amott az utcasarkon éppen most bukik föl egy ilyen csendesen, szinte loppal járó alak: a rendőr. Ő vi-
gyáz az alvók álmára, testi épségére, vagyonára.

Egy magános ember, nem is igen nagy a készsége, a mellyel, ha rákerül a sor, szembeszállhat és mégis micsoda tökéletes, szerves gépezetnek apró, de fontos rugója ez a lassan járó őrszem.

Most nincs baj. Szép csendesen jár a házak mellett, nagy, sötét köpönyege összefolyik az éj fekete bársony takarójával. Szinte láthatatlan. Így jó ez. A zsákmányra leső, idegen vagyont, életet fenyegető gonosztevőnek ezzel a felleghajtó köpönyeggel tud a közelébe férközni. Akkor azután pillanat alatt előkerül a vészsip s mintha a földből szökkenne elő, ott terem a segítség s már indul is a menet, közben az elfogott emberrel, be a Zrínyi-utcába.

Mert nagy szerves egész ám az a 260 felé elszórt, egymagában baktató éjjeli pont a főváros utcáin. Szerves egész, a melynek benn a főkapitányságon, az ugynevezett *középponti ügyeleten* van a mozgató feje, vezetője.

A mi ebben a nagy városban éjszakánként büntény, szerencsétlenség, vagy más esemény csak előfordul, mindnek ott van a befejezője a Zrínyi-utcában. Tarka, kaleidoszkopszerű kép, a mely a

középponti ügyeleten a vezető tanácsos vagy kapitány és a két fogalmazó előtt egy éjszaka folyamán leperreg. Még alig ütötte el a tíz órát és már tömegével áll a sok kárvaltott fél, előállított bűnös és rendőr a kihallgatási terem előszobájában. Azután megindul a panaszmalom. Az őrlése javából ime néhány eset.

Rettenetesen bőbeszédű embert állít be a rendőr. Az a vád ellene, hogy egy éjjeli kávéházban a szomszédjától ellopott egy aranyórát. A rendőr már megmotozta, az óra nincs nála, ellenben találtak a zsebében öt zálogcédulát, valamennyi óráról szól. Ez súlyos dolog. A kicsi termetű, gnómszerű emberke, folyton hunnyorgató szemével maga is érzi, hogy ez az öt cédula nagyon ellene vall s igyekszik szabadulni:

— Én, tekintetes fogalmazó ur, gyümölcskereskedő vagyok, a vásárcsarnokban (hogy melyikben, azt gondosan elhallgatja). Ismernek, ma reggel kimentem a piacra, hogy szilvát vegyek. A szomszédom (eddig még nem sikerült megállapítani, hol lakik) megkért, vennék neki is szilvát. Jó, mondom magamban, szegény özvegyasszony, nincs a ki hazavigye neki azt a tíz kiló szilvát, én ugyanis viszek két métermázsát, elviszem azt is magammal.

— Hagyja abba azt a szilvát, inti a tapasztalt rendőrtiszt. gyerünk az órához!

— De kérem, mindjárt, ez hozzá tartozik. Hát a mint neki készülök, hogy utra keljek, a konyhában eszembe jut, hogy nem lesz elég pénzem. Tet-szik tudni, egy mázsa szilva...

— Már megint a szilva! riaszt rá a fogalmazó. Tüstént feleljen, hogyan került a kávéházba, a hol senki sem ismeri.

— Kérem alásan, tekintetes fogalmazó ur, hiszen éppen azért akartam elmondani a dolgot a szilváról, mert ez a kávéház éppen az utamba esett, a mikor a csarnok felé mentem a szilváért.

— Elég, ellopta az órát?

— Nem is láttam!

— Volt büntetve?

— Soha.

— Hol lakik?

Itt egy kis, alig észrevehető szünetet tart a rayasz. Látszik rajta, hogy olyan helyet keres ki magának, a hol nem tudják nyomban ellenőrizni. Az egész egy pillanat, s a kópé már el is készült a felelettel.

— Frangepán-utca 87.

— Hanyadik kerület?

— Hatodik, kültelek.

— Van ott a közelben örszoba?

— Nincs, feleli rá diadalittasan a tolvaj, a ki így ügyesen kikerülte azt, hogy a fogalmazó telefonon néhány pillanat múlva megtudhassa, van-e lakása vagy nincs.

Már-már úgy látszik, hogy nem lehet letartóztatni, a mikor vesztére benyit a terembe *Sárközy* detektív.

Mintha kicserélték volna emberünket. Egy pillanatig oldalt tekint, hogy meggyőződjék, csakugyan a jó ismerős nyitott-e be, s a mikor meggyőződik róla, hogy nem csalódott, fakó színt fog az arca.

A detektív meg is veregeti a vállát:

— No, *Krausz*, hát kinek az aranyórát lop-tad el?

Nem kell már ide semmiféle szilva, a *Krausz* vall, mint a parancsolat, az óra ott van a kávéházban, az egyik párnázott fotelbe rejtve.

A károsult visszakapja az óráját, *Krausz* pedig a rendőrség vendége marad.

Éjfél előtt tizenegy órakor a Károly-köruton a villámos elgázolt egy boros fővel járó napszámot. A kerekek levágtak a szegény ember jobb lábáról három ujját. Az elgázolásnál intézkedett rendőr most jött be a jelentéssel.

— Alázattal jelentem fogalmazó urnak, — kezdi mondókáját — a Károly-köruti elgázolásról elhoztam a bűnjelet.

— Mit hozott el? — kérdi megütközve a fogalmazó. — Bűnjelt az elgázolásról? Hol van?

— Parancsára, — szól a rendőr és átnyújt egy csomagot, a melyben — az elgázolt napszámos *esizmafeje és három levágott uja var.*

Elmult már két óra is, az ügyeletesek közül a kapitány és a helyettese már nyugalomra tért, a mikor a néma éjszakából hirtelen fölbukkan egy töffögő automobil s néhány másodperc múlva megáll a főkapitányság Zrínyi-utcai kapuja előtt. A kapuban álló rendőr gyorsan eligazítja a kiszállott urat, a ki csakhamar benn áll az ügyeletes tisztviselő előtt.

— Kérem, én N. gróf vagyok, a feleségemtől elloptak egy nyolcvankétezer korona értékű briliáns tüt, a tolvaj megvan, csak ki kellene motozni, erre kérem az urak támogatását.

A gróf ur meglehetősen nagy hangon mondotta el panaszát, úgy hogy fölébredt rá a vezető kapitány is és most már az illetékesebb fórum előtt folyik a kihallgatás.

— Hát ki az, a kit Méltóságod gyanusít, kérdi az ügyeletet vezető *Sándor* László dr. kapitány.

— Nem gyanusítok kérem, feleli idegesen a panaszos, tudom biztosan, egy cselédem lopta el.

— Volna kegyes nekünk elmondani a dolog részleteit.

— Hát kérem, az úgy volt, hogy a feleségemmel egy ismerős családnál voltunk vacsorán. Onnan éjjélután elmentünk. A feleségem határozottan emlékszik, hogy a mikor beszálltunk az autóba, a tü még megvolt. Fölmegyünk a lakásunkba, a komorna segít az átöltözésnél és pár perc múlva eltűnt az ékszer. Átkutattunk mindent, lakást, autót és végre vattalóra fogtuk a leányt, a ki mindössze két hét óta szolgál nálunk. Rendkívül gyanusan viselkedik. Sem megmotozni nem engedi magát, sem a szekrényét nem akarja átvizsgáltatni. Határozottan kijelentette, hogy ha kikutatják, leugrik az emeletről. És a mi a dolgot még gyanusabbá teszi, az, hogy a leány esküdjik, hogy az ékszer nem volt a feleségemen már akkor sem, a mikor az átöltözést megkezdték.

— Gyanusnak gyanus a leány viselkedése, veszi át most a szót az éleslátásáról híres kapitány, a ki eddig hallgatott; de mondja el nekünk gróf ur, miről tudja a grófné biztosan, hogy megvolt az ékszer, a mikor az autóba szállt.

— Kérem, én is emlékezem rá, hiszen a mikor beszállt, még én segítettem az ülésbe s akkor a kabátom ujjával megakadtam a tüben. Éreztem.

— És aztán? — lesi a szót a kapitány.

— Aztán megint becsukta a feleségem a csatot és még meg is igazította a tü, mert meg is görbült.

Pontosan átvizsgálták méltóságok a lakást, a lépcsőházat és az autót?

— Hogyne, hiszen azonnal kerestük és mikor már más lehetőség nem maradt hátra, csak akkor telerődött a gyanu a leányra, a kiről, ezt még elfelejtettem elmondani, egyik leghűségesebb cselédem állítja, hogy éjszakánként órákig ébren van és ki-bejár a folyosókon.

E jelenet után egy félóra múlva már kihallgatták a leányt és átvizsgálták a holmiját. A házkutatásnál és megmotozásnál talált tárgyak egészen negatív eredményt adtak. A tü nem volt sehol, de nem találtak a detektívek semmi olyast, a mi megokolta tette volna a leány kétségbeesett tiltakozását a házkutatással s megmotozással szemben. Mégis csak történetet valami. Vallomásában állhatatosan megmaradt a mellett, hogy a tü már akkor sem látta, a mikor a grófnét vetkőztetni kezdte. Egyebet nem tud. Vallatása jó félóráig tartott.

— Nincs pozitívum, — e szavakkal lépett ki a kapitány a kihallgatási szobából — de mielőtt a leányt őrizetbe venném, volna még egy kérdésem méltóságodhoz.

— Tessék, felelte a gróf elképedve azon, hogy a kapitány még mindig nem akarja belátni, hogy csak a leány lophatta el a drága ékszer.

— A méltóságos asszony, a mikor újra becsatolta a tü és helyreigazította az elgörbülést, már fönn ült az autón?

— Nem emlékezem erre már világosan, de nem tartom fontosnak, azt hiszem, éppen a lépcsőre hágtott.

A kapitány, úgy tetszik, nyomon van.

— A lépcsőre hágtott?! kérdi emelkedettebb hangon és diadalmas arckifejezéssel a kapitány. Hány órakor történt ez?

— Félkettőkor éjfél után.

— Hol?

— A Nagy János-utcában.

— Itt van a gróf ur autója?

— Itt áll a kapu előtt.

— Akkor kérem, menjünk oda a ház elé.

A Nagy János-utca szerencsére nappal se nagyon forgalmas, éjjel még kevésbé az. Bizony jó nyomon járt *Sándor* kapitány. Az utca sarában két darabban megtalálta a klenódiumot.

— Kolosszális, mondotta a gróf, és én majdnem becsukattam azt a leányt.

— Nem lehetett volna, méltóságos uram, feleli a kapitány.

— Miért?

— Mert a leány nekem megmutatta, mit féltett a holmijában.

— Ugyan mondja meg, hogy mit, — kíváncsiskodott most már a gróf.

— Az egy nagyon ártatlan teremtés, igaz, tiszta érzéssel szeret egy férfit, már két év óta ír hozzá szerelmes leveleket, de még egyet sem küldött el! Attól fél, hogy megtudják, kit szeret.

H. I.